

1914. SZEPTEMBER 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

17. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

✻ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ✻

(Telefon: 37-22.)

Fakereskedelem és faipar az 1913. évben. *)

I. Erdei termények és fakereskedelem.

Dongafa (keményfából). Az általános rossz gazdasági viszonyok, de főleg az 1913. évi rendellenes nyári időjárás a kádárüzletet hátrányosan befolyásolta. Az 1913. év első felében az üzletmenet a Közép- és Nyugat-Európában beállott fagykárok hatása alatt szenvedett, később a hideg és nedves nyár a lehető legkedvezőtlenebbül befolyásolta a hangulatot. Kivételt csakis Románia és részben Olaszország képeztek, ahol az időjárás kedvezőbb volt.

A fogyasztás még az igen szűk keretekben mozgó 1912. év mennyisége alá süllyedt, mert a belföldi kádárok a rossz pénzügyi viszonyok következtében künnlevőségeiket jórészt nem tudták behajtani és mert az egymásután következő három rossz szüret legtöbbjük hitelét erősen megrontotta, újabb hitelt pedig nem igen tudtak szerezni. Ez okból raktárra — mint más esztendőben — nem készítettek új hordókat és csak a megrendelt kis mennyiségű hordók előállítására szorítkoztak. Az új rendelések az

*) A budapesti kereskedelmi és iparkamara évi jelentéséből.

1913. évben azért is igen szűk keretekben mozogtak, mert az előző évi rossz szüret folytán igen sok üres hordó állott a pinczékben rendelkezésre és leginkább csak ezek javítására szoritkoztak. A néhány évvel ezelőtt még virágzó bognár kisipar különösen sokat szenvedett a balkán háboruk, a háborus készülődések és a példátlan pénzviszonyok következtében.

A fokozódó sörfogyasztás a nagyobb hordógyáraknak módot nyújtott arra, hogy boroshordó-szükséglet híján söröshordógyártással tarthassák fenn üzemüket; $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{1}$ és $\frac{2}{1}$ hektoliteres söröshordókban élénkebb szükséglet mutatkozott. A kisebb mesterek azonban — a söröshordóknak mechanikai uton való előállítására folytán — kézi munkájukkal már régen nem versenyképesek. *Ászokhordók* megrendelése tekintetében a sörgyárak a rossz gazdasági viszonyok folytán igen tartózkodók voltak.

Az állami borpinczék hordószükségletének kiírása sem javított sokat a helyzeten, mert a nagy versengés folytán a legminimálisabb árakon és nyilván minden haszon nélkül vállalták egyes vidéki kádárok ezeket a szállításokat, melyek ilyenformán csak a verseny újabb kiélesítését vonták maguk után.

Felette sajnálatos, hogy ezeknél az állami versenytárgyalásoknál kizárólag a hordók ajánlati árát veszik figyelembe, tekintet nélkül a teljesített munkára, habár a hordókészítésnél a munka minősége a mértékadó.

Azáltal, hogy tisztán az ár a döntő, rendszerint ismeretlen vidéki kisebb kádárok nyerik el a szállításokat, akik többnyire csak a rendelés vétele után szerzik be lehetőleg olcsó árakon, a legtöbbször gyöngébb minőségű fát és az állami pinczék bár olcsó, de silányabb minőségű hordókat kapnak, melyek gyakran már rövid idő múlva hasznavehetetlenek, míg elismert hírnevű, megbízható czégek valamivel magasabb árakon jóval szolidabb és tartósabb munkát szállítottak volna.

Ezen az anomálián a pinczemesteri tanfolyam, illetőleg a m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőség volna hivatva segíteni, a hordó-versenytárgyalások szakszerű vezetése és kétes megbízhatóságu szállítók kizárása által, mert ilyenek az árak tervszerű lerontásával a tönk szélére juttatják a kifogástalan munkát végző és lelkiismeretes iparosokat.

A czementhordók is mindinkább tért hódítanak, olcsóságuknál fogva, habár alkalmazásuk sokkáros következménnyel jár. A czementhordók terjedése főleg külföldi cégek nagy propagandájának tulajdonítható és igen ajánlatos volna, ha az érdekelt körök, a bortermelők szélesebb rétegeiben a czementhordók alkalmazásának hátrányait ismertetni többé el nem mulasztanák.

A szomoru belföldi viszonyok mellett a *kivitel* sem volt kielégítő, ami részben politikai okoknak is tulajdonítható. Kivitelünk főleg Franciaország felé veszi útjait, a francia közönség pedig a balkáni zavargások folytán beállott elhidegülést kettős monarchiánkkal szemben a magyar szállítókkal is érezte, amennyiben rendelkezéseit tőlünk elvonta és az orosz szállítóknak juttatta.

Az *orosz donga* mindenütt elterjed és kiszorítja hazai termékeinket.

Németország piacait már nagyrészt elhódította tőlünk, sőt a csehországi sörgyárak is orosz dongából készítik hordóikat.

Ennek a kedvezőtlen jelenségnek okait kutatván, rá kell mutatnunk kedvezőtlen vasúti tarifáinkra, melyek megbénították honi termékeink versenyképességét. Míg az orosz fák hihetetlen olcsó fuvardijakon szállíthatók az orosz-német határra, a magyar terméket a folyton emelkedő vasúti fuvardijak jelentékenyen megdrágítják, míg elérkezik a fogyasztási helyére. A tarifaemelések e cikknél rendkívül súlyos megterhelést jelentenek, melyet az amugy is válsággal küzdő fatermelés el nem bír. Ezzel szemben a *kiviteli refakczia*, amely arra szolgált, hogy a nagy fuvarkülönbséget mérsékelje és a kivitelt elősegítse, megszüntettetett, ami által a kivitelnél jelentékeny károsodása következett be.

Üzleti köreink sajnálattal emlékeznek meg arról, hogy a kőbányai új sörfőzde hordóberendezése, habár Kőbányán kitűnően berendezett mechanikai hordógyár van, mégis külföldön, amerikai fából készült. A borközraktárak ászokhordóira vonatkozólag üzleti köreink felpanaszolják, hogy — noha elő van írva hazai származásu fa használata — némelyeknek mégis sikerült ezt a kikötést illuzóriussá tenni.

Az orosz versenyre vonatkozólag megemlítendő még, hogy az orosz termelő az ottani kedvezőbb megélhetési viszonyok folytán olcsó munkaerővel is rendelkezik, míg a magyar termelő

már csak rendkívüli magas bérek fejében szerezhethet szakavatott krajnai dongamunkást, tekintve, hogy ezek színe-java kivándorol Amerikába s ezenkívül nagyszámu krajnai munkást a Kaukázusba, Tuniszba s sok más helyre szállítanak, úgy hogy a dongatermelést a nehéz munkásviszonyok nemcsak hogy megnehezítik, de meg is drágítják.

A nagy dongafában pedig az *amerikai donga* még mindig dominál és már majdnem ugyanazon az áron kel el, mint a szlavoniai donga.

A mindinkább gyérülő szlavoniai tölgyfa-erdőségek takarékoskodó kihasználást igényelnek, ami viszont a donga méreteit és minőségét kedvezőtlenül befolyásolja, úgy hogy a szakkörök már nem tartanak oly tág disztanciát az amerikai és szlavoniai magyar termék között.

Ha mindezek daczára a dongafa árai nem csappantak meg, azt csak annak tulajdoníthatni, hogy a nagy tőkebefektetést igénylő dongaüzlet erős, jól fundált, vagy évekre finanziazott vállalatok kezeiben van, melyek a kedvezőtlen pénzügyi és piaci viszonyok behatása alatt sem határozták el magukat arra, hogy forgalmukat árengedmények adásával növeljék, tudván, hogy készleteiket nem egészíthetik ki olcsóbb beszerzési áron.

A fenti okoknak tudható be az is, hogy az őszi árverések alkalmával úgy a vinkovcezi erdőhivatalnak, valamint a bródi vagyonszövetségnek erdei igen szép árakon keltek el, míg a silányabb minőségű erdők eladásánál elég gyakran előfordult az eset, hogy egyetlen egy ajánlat sem érkezett be az árverésekhez, így pl. az október 28-án és 29-én Belováron tartott gyurgyevácsi és körösi erdő-árverések teljesen eredménytelenek maradtak, mert egyetlen egy ajánlatot sem nyújtottak be a 677.710, illetőleg 256.478 koronára becsült erdők megvételére. Évek óta példátlan eset ez, melynek nagy fontossága el nem vitatható. A volt határörvidéken és Horvátországban az erdőgondnokságokat ugyyszólván folytonosan ösztönözték az alapárak felemelésére, mert mindig találkoztak ajánlattevők, akik a kikiáltási árakat, bármily tulzottan magasak is voltak, mindig még tulszárnyalták ajánlatukkal. De végeredményben itt is bebizonyult, hogy nem a vérmes ajánlattevők rohama, hanem a fogyasztás, illetőleg a fogyasztási lehetőség a döntő.

A tengerentuli származékok, nevezetesen a japán és ujabban az amerikai, nagyban éreztetik hatásukat a mértékadó fogyasztási piacokon, most, amikor a szükséglet mindenütt megcsappant.

Ennek a versenynek legyőzésére nem marad más hátra, mint az árakat úgy szabályozni, hogy a konkurrenzia ki ne szorítsa a szlapon termelőket. Az árszabályozás pedig csakis az erdőbeszerzéseknél alkalmazható gyakorlatban, mert a termelési költségek leszállítása teljesen kizárt dolog.

Külforgalmunk e cikkben a következőképpen alakult:

Hordófa (donga), elő nem készítve, keményfából.

	Behozatal		Kivitel	
	1912	1913	1912	1913
Ausztria	19349	26011	139398	115770
Bosznia-Hercegovina	29059	16946	1852	843
Németország	286	—	58041	29421
Svájc	—	—	7541	3129
Olaszország	3	4	36655	13888
Franciaország	—	—	51412	96459
Portugália	—	—	18927	15260
Belgium	—	—	2694	—
Németalföld	—	—	1256	7
Románia	15734	6977	8644	13685
Szerbia	10272	453	—	—
Görögország	—	—	22048	39500
Brit birt. a Földk. teng.	—	—	1304	1572
Európai Törökország ...	—	—	1519	—
Algír	—	—	459	1688
Északamerikai Egyesült- Államok	8836	10298	—	—

Bükkdongák iránt Franciaország és egyéb országok részéről állandó érdeklődés mutatkozik. Ezek a fogyasztók azonban bükkdongákért oly alacsony árakat kínálnak és fizetnek, a melyeknél a mai munkabérek és a bükkfa nyersanyag emelkedett értéke mellett a kádárfa termelése már nem hasznothozó és minthogy ezeknek a viszonyoknak változására egyelőre nincs kilátás, a bükkdonga termelése és forgalma nem néz fejlődés elé. Élénk kereslet mellett folytonos a hiány kész bükkdongaárunkban és pedig ugy

Franciaország részére — borhordók és extract-cikkek hordói tekintetében — mint nálunk, belföldön és Németországban, petróleum- és olajhordókban fennálló szükséglet fedezésére.

Fűrészelt anyag (keményfából). A fent vázolt körülmények a fűrészáruüzletet is kedvezőtlenül befolyásolták, úgy hogy még a legfinomabb szlavoniai fűrészanyag árai is csökkentek. Ez még nagyobb mértékben áll a silányabb minőségű anyagra nézve, amelynek árai, kereslet híján, nagyon alászálltak.

Ugyanez mondható *tükörananyag-, Bouilles-palló és vagonépítési anyagokról*, mely utóbbiakban teljesen szünetelt a forgalom.

Kőrísfát, elsőrendű finom minőségben, mindig kerestek, másodrendű anyag nem kél el.

Szilfa már nem igen divatos butorgyártási czélokra.

Bükkfában szilárd volt az üzlet, s állandóan kielégítő a kereslet a jobb minőségű anyagban, de silányabb minőségben az év végén is nagyok voltak még a készletek. A külföldön uralkodó rossz értékesítési viszonyok miatt a kiviteli forgalom némileg megcsappant.

1912-ben behoztunk 39.503, 1913-ban 18.796 *q* bárdolt vagy fűrészelt épület- és műfát tölgyfából. (Ausztriából 12.719, Boszniából 4448 és Romániából 1360 métermázsát.) Kivitelünk 1912-höz viszonyítva csökkent. 1912-ben kivittünk 1,097.848, 1913-ban csak 903.262 métermázsát. Ebből ment Ausztriába 132.961 *q*, Németországba 117.484 *q*, Svájcba 58.890 *q*, Olaszországba 198.187 *q*, Franciaországba 176.187 *q*, Spanyolországba 18.025 *q*, Belgiumba 74.912 *q*, Némealföldre 11.379 *q*, Nagybritanniába 84.821 *q*, Görögországba 2217 *q*, Egyiptomba 1451 *q*, Tuniszba 3755 *q*, Algirba 1.404 *q* és Argentínába 17.672 *q*.

Bükkfából való bárdolt vagy fűrészelt épület- és műfabehozatalunk 49.138 *q*-ról 1913-ban 171.889 *q*-ra emelkedett. A boszniai import ugyanis 31.252 métermázsáról 160.853 *q*-ra növekedett. Kivitelünk e cikkben az 1912-es keretek közt mozgott. Kivittünk 1912-ben 1,212.395 *q*-t, 1913-ban pedig 1,224.152 *q*-t. Kivitelünk e cikkben legjelentékenyebb Ausztriába (376.189 *q*), Olaszországba (490.914 *q*), Spanyolországba (135.717 *q*) és Németországba (48.417 *q*).

Fűrészelt anyag (fenyőfából). A belföldi üzlet az építőipar pangása folytán kedvezőtlen volt, külforgalmunk számadatai

azonban amellet tanuskodnak, hogy a kiviteli üzlet — legalább a forgalom mennyiségét illetőleg — az 1912-es év eredményeit felülmulta. Behozatalunk körülbelül 1 millió métermázsával csökkent — 3,347.803 *q*-ról 2,347.624-re 1913-ban —, kivitelünk azonban 2,837.883 *q*-ról 3,109.614 *q*-ra emelkedett. Csökkent a kivitel Ausztriába, Németországba, Svájcba, Szerbiába, Bulgáriába, Európai Törökországba, Tripoliszba és Algirba, viszont azonban Olaszországba, Franciaországba, Spanyolországba, Németalföldre, Nagybritanniába, Albániába, Ázsiai Törökországba, Egyiptomba, Tuniszba és Marokkóba irányuló kivitelünk oly jelentékeny, hogy az amott mutakozó hiányt nemcsak tökéletesen pótolja, de elég jelentékenyen felül is mulja.

Vasuti talpfa. Az ebben a cikkben remélt javulás, sajnos, nem állott be, miután a rossz gazdasági viszonyok folytán újabb vasutépítkezések nem jöttek létre és a szükséglet ehhez mérten csakis azokra a mennyiségekre szoritkozott, amelyekre a m. kir. államvasutak és a Magyarorszáiban létező magánvasutak vonalaik fenntartása céljaira szükség volt.

A bükkfátalpfára nézve belföldön csak a M. Á. V. jöhet mint vevő tekintetbe, mert impregnáló-telepekkel csak ez rendelkezik; ezek pedig már az előző esztendőknben teljesítőképességük nagy részét fedezték. A más esztendőknél már amugy is csekélyebb szükséglet többszörösen tulajánltatott, ugy hogy a M. Á. V. az 1912. évi árakkal szemben 5—10%-kal olcsóbban fedezhette magát.

A tölgyfátalpfánál, I. ranguban, némi árhanyatlás mutakozott, mig a II. rangunál ez kevésbbé volt tapasztalható, mert az 1912. évben megkezdett és folyamatban lévő helyiérdekű vasutépítkezések részéről — habár szerény keretekben — némi kereslet mutakozott. A talpfák behozatalánál főleg csak Boszniáról lehet szó. A Boszniából importált talpfák főleg a M. Á. V.-nál és a Déli vasutnál találnak alkalmazást.

E cikknek kivitele Ausztriába majdnem teljesen lehetetlen, mert az osztrák vasutak az idegen talpfákat, illetve faanyagot a saját vonalaikon való felhasználásból szigoruan kizárják és Ausztriába való kivitelre csak az a csekély mennyiségű talpfa jöhet figyelembe, amely iparvágányok létesítésére és a magánvasutak fenntartási céljaira szolgál. A Balkán-államok, főleg Bulgária részéről

mutatkozott időnként érdeklődés tölgytalpfákra anélkül, hogy jelentősebb szállítás jött volna létre.

Franciaország állandó érdeklődést mutat bükkfalpfa iránt és e cikkben bizonyos forgalom is fejlődött ki, amely azonban tekintettel azokra az alacsony árakra, amelyeket Franciaország bükkfalpfákért fizet, csakis azokra a horvátországi relációkra szorítkozik, amelyek fuvarilag Fiume felé igen kedvezően fekszenek.

Ép így volt bükkfalpfa Olaszország részére — kisebb mennyiségben is — időről-időre eladható, de ugyanazokból az okokból mint Franciaországban, csakis oly vidékekről volt a szállítás lehetséges, amelyek a fiumei viszonylatban fuvarilag különösen kedvezően feküdtek, mert nagyobb távolságról ez a cikk a vasuti fuvar nem bírja el.

Ezeknek a visszas állapotoknak a javulása csak akkorra várható, ha az általános viszonyok azt magukkal hozzák és ha a megjavult gazdasági viszonyok beálltával a m. kir. államvasutak építési programjukat, azaz kettős vágányok és új helyi érdekű vasutak építését ismét megkezdik.

Az általános gazdasági viszonyok megjavulásánál a talpfák kivitelének kilátása is emelkedni fog, miután a Balkán-államok újonnan szerzett területein jelentékenyebb vasutak építésének szüksége fog fenforogni.

Vasuti talpfából behoztunk Ausztriából 1912-ben 6010 méter-mázsát, 1913-ban 9878 méter-mázsát, Bosznia-Hercegovinából 53.518, illetve 101.986 méter-mázsát. Összbehozatalunk 1912-ben 60.053, 1913-ban 112.044 méter-mázsá.

	Kivittünk méter-mázsákban	
	1912	1913
Ausztriába	52.215	34.262
Németországba	23.545	22.787
Olaszországba	157.845	42.551
Franciaországba	160.442	117.154
Németalföldre	2.111	63.841
Bulgáriába	9.154	—
Görögországba	50.700	57.726
Európai Törökországba	27.290	—
Ázsiai	13.305	—
Tripoliszba	2.892	—
Összkivitelünk volt	501.028	338.779

Tüzifakereskedelem. A lefolyt üzleti év nemcsak eseményekben, de tanulságokban is gazdag. Két évtized óta nem volt a tüzfapiacz ilyen megpróbáltatásoknak kitéve és ennek talán meg lesz az a hatása, hogy az üzlet az eddiginél szilárdabb és józanabb alapokra helyezkedik.

Az utóbbi években a tüzfakereskedelem állandó harcban állott a termeléssel és így nem volt alkalom az anyagi erőgyűjtésre. Pedig a pénzügyi krízis beállta előtt már kezdett az állapot javulni és a konszolidáltság állapotába kerülni, mert úgy a kereskedelem, mint a termelés képviselői belátták azt, hogy egymásra vannak utalva és igyekeztek érdekeiket összhangba hozni.

Az 1913. év folyamán a tüzfakereskedelem terén a helyzet kedvezőtlen irányba tolódott el, ezzel ellentétben a termelés egészségesebbé és izmosabbá fejlődött, mert a termelés a nehéz pénzügyi viszonyok daczára is céltudatosan és egyöntetűen dolgozott és okos termelési politikával ellensúlyozta azokat a nehézségeket, melyekkel minden üzletágnak kivétel nélkül meg kellett küzdenie. A tüzfakereskedelem egészségtelen helyzetére mindenekelőtt a pénzügyi viszonyok voltak kedvezőtlen befolyással és a hatás alól csak a legerősebb és elegendő tőkével rendelkező cégek tudták magukat kivonni. Sajnos, a tüzifaüzlet igen jelentékeny része oly cégek kezében van, amelyek tartaléktőkékre nem támaszkodhatnak és éppen a gyengébb elemek járultak hozzá legjobban a helyzet elmérgesítéséhez. A csekély kereslet daczára ugyanis a forgalom mesterséges fokozásában vélték számításaikat megtalálni. E forszírozott üzletek pedig csak árrontások és könnyelmű hitelezések révén voltak lehetségesek, aminek hatása alatt aztán az egész piacz érzékenyen szenvedett.

A másik fontos mozzanata az volt a mult üzletévnék, hogy a minden esztendőben fellépő vagonhiány ezidén egyáltalán nem volt érezhető. A rossz gazdasági helyzet az általános kereskedelemre is deprimálólag hatott, ami aztán a vasut forgalmán is meglátszott. Innen magyarázható, hogy a vasut az egész éven át elegendő mennyiségű kocsit bocsáthatott a szükséglet rendelkezésére. A tüzifaüzlet számolván a kifuvarozási nehézségekkel és a vagonhiánnyal, mint minden évben, 1913-ban is nagy készleteket gyűjtött. Ez az elővigyázatosság természetesen teljesen fölös-

legesnek bizonyult, mert a kedvező időjárás a kifuvarozást igen elősegítette s az általános munkahiány miatt fuvarosok is akadtak mindig, a minélfogva szünet nélkül, korlátlan mértékben történhetett meg a feladó állomásokhoz való kifuvarozás, valamint a vasuton való továbbszállítás. Amikor tehát az enyhébb időjárás következtében a kereslet, illetőleg a fogyasztás csak minimális volt, ezzel szemben állandóan jött kellő mennyiségű anyag a piacra és ez a készletek feldolgozását hátráltatta. A konjunkturának abszolút hiánya természetesen az árakban is megnyilvánult s noha ép ezért sokan veszteséggel dolgoztak, mégis átvételi kötelezettségeiknek eleget tettek. 1913-ban vagononként 30—40 koronával volt olcsóbb a fa eladási ára, mint az előző évben.

A budapesti piacon az utolsó két évben ugyyszólván megkétszereződött a gőzfavágók száma. Szakkörök véleménye szerint — különösen gazdasági pangás idején — igen nehéz feladat lesz mindannyit gyümölcsözötlenül foglalkoztatni. Ehhez járul, hogy a fogyasztók egy jelentékeny hányadát úgy a magy. kir. államasutak, mint a főváros elvonta a helyi tűzifakereskedelemtől, ami évente jó néhány ezer vagon tűzifát jelent. Végül érezteti áldatlan hatását a korlátlan, egészségtelen verseny is, amely arra kényszeríti az egészséges alapon nyugvó vállalatokat is, hogy a drága pénzen vásárolt és lekötött árun olcsó áron tudjanak.

A *cserkéregüzlet* felette kedvezően alakult, amennyiben a mult években tapasztalt termelésfőlösleg és nyomott árak helyett az 1913. év második felében a hadfelszerelés terén történt nagyarányu beruházások és bőrgyáraink erős foglalkoztatása folytán megeléknkült üzlet következtében nemcsak az uj, hanem a legrégibb készletek is 10—20%-kal magasabb árakon keltek el, úgy hogy az 1914. év elején hazai kérégekben érezhető hiány állott be, ami maga után vonja majd a termelés fokozottabb mértékben való megindulását.

Gubacs a lefolyt évadban kevés termett és minősége sem volt elsőrendű. E czikk régi jelentőségét a bőriparban már régen elveszítette és jelenleg nagyrészt csak akkor jön tekintetbe, ha nyomott árával más, megfelelőbb cserzőanyagokkal szemben, versenyképes. Ma már főképen csak a régi cserzési eljárás szerint dolgozó bőripari telepeken talál felhasználásra.

Cserzőkivonataink közül a tölgyfakivonat ma is jelentékeny forgalmat ér el, habár e cikk már nem olyan domináló a nemzetközi piacon, mint még néhány évvel ezelőtt, mert egyrészt sok bõrgyár más cserzőanyaggal dolgozik, másrészt pedig Oroszországban és Svédországban is alakultak tölgyfakivonatgyárak, melyek a négy hazai gyárral versenyeznek, ha nem is valami fényes eredménnyel. Annyi tény, hogy e cikk ára néhány év óta 10—15°/_o-kal csökkent és eladása jóval több nehézséggel és fáradozással jár, mint korábban.

A Fiumében működő, egyedüli hazai gyár, mely fenyő- és gesztenyefakivonatot készít, főképen azonban exotikus cserzőanyagokból (quebrachofa, mimózakéreg, szömörce stb.) állít elő gyári uton folyékony, cseppfolyós és szilárd halmazállapotú kivonatokat, nagyon mostoha viszonyokkal küzd, mert már földrajzi fekvésénél fogva sem képes a monarchia északi részében fekvő nagyfogyasztású bõrgyáraknál eredményt elérni; a Csehországban fennálló két gyár ugyanis, amelyek előnyösebben fekszenek, minden ily irányu törekvést meghiusít. Ez az eredménytelenség jórészt az államvasutak tarifapolitikájának tudható be, mert míg Ausztriában az említett két gyár Bodenbach és Rosenthal-Graupen állomásokról minden számottevő relációra, többek között az osztrák alpesi, stájer és délibb tartományokra, melyek Fiume természetes körzetébe tartoznak, továbbá közvetve egész Magyarországra fuvardíjkezdményeket élvez, melyek esetenként jelentékenyeknek mondhatók, addig a magyar kir. államvasut az ehhez hasonló kedvezmény elérésére irányuló okadatolt kérelem elõl elzárkózik, aminek következtében e hazai iparág háttérbe szorul. A szomorú eredmények nem is maradtak el és a fiumei részvénytársaság kénytelen volt alaptőkéjének 70°/_o-át leírni.

A cserzőhéjak behozatala 53.046 *q*-ról 1913-ban 47.716 *q*-ra csökkent. Oka ennek főleg az ausztriai import csökkenése: 43.004 *q*-ról 36.274 *q*-ra. Emelkedett ellenben behozatalunk Németországból és az afrikai brit birtokokról. Kivitelünk némi emelkedést mutat. 1912-ben kivittünk 229.418 *q* cserzőhéjat, 1913-ban pedig 236.281 *q*-t. Ausztriába az elmúlt évben csak 40.080 *q*-t exportáltunk, míg 1912-ben 45.633 *q*-t. Ezzel szemben jelentékenyen emelkedett kivitelünk Németországba 170.899-ről 181.267 *q*-ra és Oroszországba

3670-ről 7928 *q*-ra. Tölgyfakivonatból behozatalunk egészen jelentéktelen. Kivitelünk csökkenést mutat. Kivittünk 1912-ben 196.542 *q*-t, 1913-ban 168.508 *q*-t. Főkiviteli piacaink Ausztria, Németország és Nagybritannia. Ez országokba kivittünk:

	1912-ben	1913-ban
	métermázsát	
Ausztriába	56.478	51.836
Németországba	40.258	36.296
Nagybritanniába	75.493	56.111

KÜLÖNFÉLÉK.

Figyelmeztetés. Sajtótermékeket Budapesten csak a 72. számú postahivatal vesz fel, amely az Országos Erdészeti Egyesülettől igen távol esik. Minthogy az egyesület szolgazemélyzete is megfogyott, nincs módunkban egyes reklamált lappéldányokat vagy egyéb sajtóterméket (napfárt, könyvet) napról-napra továbbítani, hanem ez csak időszakonként, esetleg csak a legközelebbi lapexpedíció alkalmával fog megtörténni. Tisztelettel kérjük tehát olvasóink szives türelmét és elnézését az ebből származó késedelmekért.

Segélyezett erdőtishti gyermekek. Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alpból a földmivelésügyi miniszter urnak 84253/1914. szám alatt kelt intézménye alapján az 1914/1915. tanévre segélyben részesültek:

1. Apátlan-anyátlan árvák:

Ercsényi István, Ercsényi Margit, Mjazovszky Ilona, Jerbic Zdravko, egyenként 500—500 koronát.

2. Özvegyek:

a) Három, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után, összesen 1100 koronát:

özv. Giller Edéné, özv. Gerő Gusztávné.